

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра соціальної роботи, педагогіки і логопедії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Котляр Ю.В.

« 2 » 09 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ОСІБ ІЗ ООП ТА ЇХ РОДИН В
УМОВАХ ІРЦ, ЗДО, ЗЗСО З ІНКЛЮЗИВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Розробник

Берегова М.І.

Завідувач кафедри розробника

Савінова Н.В.

Гарант освітньої програми

Савінова Н.В.

В.о. директора ННМІ

Кузнецова О.А.

Начальник НМВ

Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2024 рік

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Психолого-педагогічне консультування осіб із ООП та їх родин в умовах ІРЦ, ЗДО, ЗЗСО з інклюзивною формою навчання	
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка	
Спеціальність	016 Спеціальна освіта	
Спеціалізація (якщо є)	016.01 Логопедія	
Освітня програма	Логопедія та психокорекційний супровід	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Цикл професійної підготовки	
Курс навчання	5	
Навчальний рік	2024-2025	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	2	14,15
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	3,5 кредити / 105 годин	
Структура курсу: лекції семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	17 год. лекцій	4 год. лекцій
	34 год. семінарські заняття	10 год. семінарські заняття
	54 год. сам.роботи	91 год. сам.роботи
% аудиторного навантаження	49 %	13 %
Мова викладання	українська	
Форма підсумкового контролю	іспит	іспит

Розділ 2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів уявлень про організаційні, психологічні та методичні засади консультування дітей з ООП та їх родин.

Завдання (навчальні цілі) дисципліни - сформулювати практичні уміння та навички з проведення комплексної підтримки дітей дошкільного та шкільного віку з ООП та здійснювати їх психолого-педагогічний супровід в умовах ЗДО; ознайомитися із нормативними та теоретичними засадами супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному просторі; оволодіння вміння з надання корекційно-розвиткових послуг дітям з ООП в умовах інклюзії.

2.2. Очікувані результати навчання.

Вимоги до знань та вмінь студента у результаті вивчення дисципліни:

Студенти повинні знати:

- особливості психолого-педагогічного супроводу як цілісного інтегративного феномену;
- основні теоретичні підходи, на які спирається психолого-педагогічний супровід;
- розуміти феномен особистісного благополуччя та психологічні чинники, які є його основою;
- дві складові психолого-педагогічного супроводу як інтегративної технології;

Студенти зобов'язані вміти:

- змодельовати педагогічну ситуацію, виокремлювати окремі складники;
- знати та розуміти існуючі наукові парадигми консультування та підтримки, пріоритету інтегративної парадигми як методологічного орієнтиру психолого-педагогічного супроводу;
- виділяти сильні сторони особистості, її внутрішні ресурси, які слугують джерелом позитивних особистісних перетворень під час здійснення психолого-педагогічного супроводу.

Розроблена програма відповідає освітній програмі та орієнтована на **формування компетентностей:**

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності, загальні для освітньо-професійної і освітньо-наукової програм

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної освіти та інклюзивного навчання.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики логопедичного впливу, технології корекційно-розвиткової роботи з особами з особливими освітніми потребами, мовленнєвими порушеннями.

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвиткову, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів та їх мовленнєвої діяльності.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами, тяжкими порушеннями мовлення на засадах партнерства.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами, порушеннями мовленнєвої діяльності в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, в тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної освіти, інклюзивного навчання, логопедії.

СК-12. Здатність створювати й ефективно використовувати спеціальне освітнє середовище в освітній установі, закладі охорони здоров'я у відповідності з рекомендаціями інклюзивно-ресурсних центрів про створення спеціальних освітніх умов для осіб, які потребують психокорекційної та логопедичної допомоги; конструювати і реалізовувати індивідуальні освітні маршрути, маршрути мовленнєвого розвитку дитини з перших років життя згідно її потреб.

СК-13. Здатність до виконання освітніх і професійних обов'язків, у тому числі, з використанням дистанційних форм синхронного й асинхронного навчання в освітній, розвитковій, діагностичній, консультативній діяльності.

СК-15. Здатність взаємодіяти з усіма учасниками освітньо-корекційного процесу на засадах педагогічної деонтології, професійної етики, державних нормативно-правових норм.

Відповідно до освітньої програми очікувані **результати навчання** включають вміння:

РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, тяжкими порушеннями мовлення, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної освіти та інклюзивного навчання на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної освіти, логопедичного супроводу та інклюзивного навчання, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та ймовірні наслідки рішень.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами, тяжкими порушеннями мовлення в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 16. Розробляти програми індивідуального розвитку, впроваджувати їх, оцінювати якість; уміти конструювати і реалізовувати індивідуально-диференційований освітній підхід до мовленнєвого розвитку дитини, адекватний потребам дитини зокрема раннього віку.

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

3.1 Денна форма навчання

№	Теми	Лекції	Практичні (семін-кі)	Сам. робота
1.	Теоретичні аспекти психолого-педагогічного консультування дитини з ООП	2	4	6
2.	Принципи психолого-педагогічного консультування та супроводу	2	4	6
3.	Концептуальна модель використання МКФ-ДП в професійній діяльності корекційного педагога, логопеда.	2	4	6
4.	Вивчення та супровід осіб з ООП в інклюзивному освітньому середовищі	2	4	6
5.	Консультування з проблем моделювання індивідуальної програми розвитку дитини з ООП	2	4	6

6.	Психолого-педагогічний супровід та консультування батьків дітей з інтелектуальними та порушеннями емоційно-вольової сфери у закладах освіти.	2	4	6
7.	Психолого-педагогічний супровід гіперактивних дітей у закладах освіти.	2	4	6
8.	Психолого-педагогічний супровід та консультування батьків дітей з РАС	3	6	12
Всього за курсом		17	34	54

Заочна форма навчання

№	Теми	Лекції	Практичні (семін-кі)	Сам. робота
1	Теоретичні аспекти психолого-педагогічного консультування дитини з ООП	2		12
2.	Принципи психолого-педагогічного консультування та супроводу		2	12
3.	Концептуальна модель використання МКФ-ДП в професійній діяльності корекційного педагога, логопеда.		2	12
4.	Вивчення та супровід осіб з ООП в інклюзивному освітньому середовищі		2	12
5.	Консультування з проблем моделювання індивідуальної програми розвитку дитини з ООП	2		12
6.	Психолого-педагогічний супровід та консультування батьків дітей з інтелектуальними та порушеннями емоційно-вольової сфери у закладах освіти.		2	12
7.	Психолого-педагогічний супровід гіперактивних дітей у закладах освіти.		2	12
8.	Психолого-педагогічний супровід та консультування батьків дітей з РАС			7
Всього за курсом		4	10	91

Розділ 4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. План лекцій

4.1.1. План лекцій для денної форми навчання

№ лекції	Ключові питання, які розглядаються
1	Тема 1. Теоретичні аспекти психолого-педагогічного консультування дитини з ООП Лекція 1 / 2 години 1) Психолого-педагогічний супровід як категорія наукового аналізу. 2) Супровід як актуальна психолого-педагогічна проблема. 3) Моделювання під час супроводу дитини з ООП.
2	Тема 2. Принципи психолого-педагогічного консультування та супроводу Основні принципи, що лежать в основі психолого-педагогічного консультування дітей з ООП Лекція 2 / 2 години 1. Реалізація принцип індивідуалізації у процесі супроводу дитини з ООП 2. Відмінність між консультуванням, діагностикою та корекційною роботою 3. Етичні норми при роботі з сім'єю дитини з ООП 4. Принцип партнерства у взаємодії фахівців із батьками дитини з ООП

3	Тема 3. Концептуальна модель використання МКФ-ДП в професійній діяльності корекційного педагога, логопеда Лекція 3 / 2 години 1. Застосування МКФ-ДП в професійній діяльності корекційного педагога, логопеда. 2. Масштабування кваліфікаторів для структур організму (МКФ-ДП). 3. Значення МКФ-ДП для укладання ІПР дитини з ООП.
4	Тема 4. Вивчення та супровід осіб з ООП в інклюзивному освітньому середовищі Лекція 4 / 2 години 1. Організація проведення психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з ООП. 2. Надання психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг різним категоріям дітей з ООП. 3. Укладання висновку психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з ООП. 4. Оцінка ігрової діяльності, сенсорного, мовленнєвого та фізичного розвитку дитини.
5	Тема 5. Консультування з проблем моделювання індивідуальної програми розвитку дитини з ООП Лекція 5/ 2 години 1. Індивідуальна програма розвитку дитини, її структура. 2. Моделювання діяльності учасників команди супроводу у створенні ІПР. 3. Адаптація освітніх програм та організація розвиткового середовища. 4. Роль батьків у складанні та реалізації ІПР. 5. Індивідуальна навчальна програма. 6. Особливості реалізації ІПР, надання корекційно-розвиткових послуг.
6	Тема 6. Психолого-педагогічний супровід та консультування батьків дітей з інтелектуальними та порушеннями емоційно-вольової сфери у закладах освіти Лекція 6 / 2 години 1. Система комплексної корекційно-розвивальної допомоги дітям з інтелектуальними порушеннями в умовах інклюзії. 2. Алгоритм супроводу навчання та розвитку дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери у закладах освіти 3. Моделі взаємодії фахівців з родиною: кейс-менеджмент, міждисциплінарна команда 4. Психологічна підтримка батьків: подолання емоційного вигорання, прийняття діагнозу
7	Тема 7. Психолого-педагогічний супровід гіперактивних дітей у закладах освіти. Лекція 7/ 2 години 1) Особливості супроводу гіперактивних дітей. 2) Основні напрями супроводу гіперактивних дітей. 3) Корекційні програми, які базуються на нейропсихологічному підході. 4) Система розвивально-корекційної роботи, заснована на рівневому підході до афективної регуляції поведінки та свідомості.
8	Тема 8. Психолого-педагогічний супровід та консультування батьків дітей з РАС Лекція 8/ 3 години 1. Особливості супроводу дітей з РАС 2. Основні напрями супроводу дітей з РАС

	3. Психологічна підтримка батьків: подолання емоційного вигорання, прийняття діагнозу 4. Робота з сім'ями, які заперечують або не визнають особливості розвитку дитини 5. Етичні виклики у консультуванні: баланс між інтересами дитини та позицією батьків
--	--

План лекцій для заочної форми навчання

№	Ключові питання, які розглядаються
	Тема 1. Теоретичні аспекти психолого-педагогічного консультування дитини з ООП Лекція 1 / 2 години 1) Психолого-педагогічний супровід як категорія наукового аналізу. 2) Супровід як актуальна психолого-педагогічна проблема. Моделювання під час супроводу дитини з ООП.
	Тема 5. Консультування з проблем моделювання індивідуальної програми розвитку дитини з ООП Лекція 2/ 2 години 1. Індивідуальна програма розвитку дитини, її структура. 2. Моделювання діяльності учасників команди супроводу у створенні ІПР. 3. Адаптація освітніх програм та організація розвиткового середовища. 4. Роль батьків у складанні та реалізації ІПР. 5. Індивідуальна навчальна програма. Особливості реалізації ІПР, надання корекційно-розвиткових послуг.

4.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

4.2.1. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять для денної форми навчання

№	Ключові питання, які розглядаються
	Тема 1. Теоретичні аспекти психолого-педагогічного консультування дитини з ООП Семінарське 1-2 / 4 години 1. Психолого-педагогічний супровід як категорія наукового аналізу. 2. Супровід як актуальна психолого-педагогічна проблема. 3. Моделювання під час супроводу дитини з ООП.
	Тема 2. Принципи психолого-педагогічного консультування та супроводу Основні принципи, що лежать в основі психолого-педагогічного консультування дітей з ООП Семінарське 3-4 / 4 години 1. Реалізація принцип індивідуалізації у процесі супроводу дитини з ООП 2. Відмінність між консультуванням, діагностикою та корекційною роботою 3. Етичні норми при роботі з сім'єю дитини з ООП 4. Принцип партнерства у взаємодії фахівців із батьками дитини з ООП
	Тема 3. Концептуальна модель використання МКФ-ДП в професійній діяльності корекційного педагога, логопеда Семінарське 5-6 / 4 години 1. Застосування МКФ-ДП в професійній діяльності корекційного педагога, логопеда.

	2. Масштабування кваліфікаторів для структур організму (МКФ-ДП). 3. Значення МКФ-ДП для укладання ІПР дитини з ООП.
	Тема 4. Вивчення та супровід осіб з ООП в інклюзивному освітньому середовищі Семінарське 7-8/ 4 години 1. Організація проведення психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з ООП. 2. Надання психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг різним категоріям дітей з ООП. 3. Укладання висновку психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з ООП. 4. Оцінка ігрової діяльності, сенсорного, мовленнєвого та фізичного розвитку дитини.
	Тема 5. Консультування з проблем моделювання індивідуальної програми розвитку дитини з ООП Семінарське 9-10 / 4 години 1. Індивідуальна програма розвитку дитини, її структура. 2. Моделювання діяльності учасників команди супроводу у створенні ІПР. 3. Адаптація освітніх програм та організація розвиткового середовища. 4. Роль батьків у складанні та реалізації ІПР. 5. Індивідуальна навчальна програма. 6. Особливості реалізації ІПР, надання корекційно-розвиткових послуг.
	Тема 6. Психолого-педагогічний супровід та консультування батьків дітей з інтелектуальними та порушеннями емоційно-вольової сфери у закладах освіти Семінарське 11-12 / 4 години 1. Система комплексної корекційно-розвивальної допомоги дітям з інтелектуальними порушеннями в умовах інклюзії. 2. Алгоритм супроводу навчання та розвитку дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери у закладах освіти 3. Моделі взаємодії фахівців з родиною: кейс-менеджмент, міждисциплінарна команда 4. Психологічна підтримка батьків: подолання емоційного вигорання, прийняття діагнозу
	Тема 7. Психолого-педагогічний супровід гіперактивних дітей у закладах освіти. Семінарське 13-14 / 4 години 1. Особливості супроводу гіперактивних дітей. 2. Основні напрямки супроводу гіперактивних дітей. 3. Корекційні програми, які базуються на нейропсихологічному підході. 4. Система розвивально-корекційної роботи, заснована на рівневому підході до афективної регуляції поведінки та свідомості.
	Тема 8. Психолого-педагогічний супровід та консультування батьків дітей з РАС Семінарське 15-17 / 6 години 1. Особливості супроводу дітей з РАС 2. Основні напрямки супроводу дітей з РАС 3. Психологічна підтримка батьків: подолання емоційного вигорання, прийняття діагнозу 4. Робота з сім'ями, які заперечують або не визнають особливості розвитку дитини

	5. Етичні виклики у консультуванні: баланс між інтересами дитини та позицією батьків
--	--

План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять для заочної форми навчання

№	Ключові питання, які розглядаються
	Тема 2. Принципи психолого-педагогічного консультування та супроводу Основні принципи, що лежать в основі психолого-педагогічного консультування дітей з ООП Семінарське 1 / 2 години 1. Реалізація принцип індивідуалізації у процесі супроводу дитини з ООП 2. Відмінність між консультуванням, діагностикою та корекційною роботою 3. Етичні норми при роботі з сім'єю дитини з ООП 4. Принцип партнерства у взаємодії фахівців із батьками дитини з ООП
	Тема 3. Концептуальна модель використання МКФ-ДП в професійній діяльності корекційного педагога, логопеда Семінарське 2 / 2 години 1. Застосування МКФ-ДП в професійній діяльності корекційного педагога, логопеда. 2. Масштабування кваліфікаторів для структур організму (МКФ-ДП). 3. Значення МКФ-ДП для укладання ІПР дитини з ООП.
	Тема 4. Вивчення та супровід осіб з ООП в інклюзивному освітньому середовищі Семінарське 3/ 2 години 1. Організація проведення психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з ООП. 2. Надання психолого-педагогічних і корекційно-розвиткових послуг різним категоріям дітей з ООП. 3. Укладання висновку психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з ООП. 4. Оцінка ігрової діяльності, сенсорного, мовленнєвого та фізичного розвитку дитини.
	Тема 6. Психолого-педагогічний супровід та консультування батьків дітей з інтелектуальними та порушеннями емоційно-вольової сфери у закладах освіти Семінарське 4 / 2 години 1. Система комплексної корекційно-розвивальної допомоги дітям з інтелектуальними порушеннями в умовах інклюзії. 2. Алгоритм супроводу навчання та розвитку дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери у закладах освіти 3. Моделі взаємодії фахівців з родиною: кейс-менеджмент, міждисциплінарна команда 4. Психологічна підтримка батьків: подолання емоційного вигорання, прийняття діагнозу
	Тема 7. Психолого-педагогічний супровід гіперактивних дітей у закладах освіти. Семінарське 5 / 2 години 1. Особливості супроводу гіперактивних дітей. 2. Основні напрями супроводу гіперактивних дітей. 3. Корекційні програми, які базуються на нейропсихологічному підході.

	4. Система розвивально-корекційної роботи, заснована на рівневому підході до афективної регуляції поведінки та свідомості.
--	--

4.3. Завдання для самостійної роботи

Виконання завдання для самостійної роботи студентів є обов'язковим.

4.3.1. Тематики рефератів.

1. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в закладах загальної освіти.
2. Формування толерантного ставлення до дітей з особливими потребами в освітньому середовищі.
3. Психолого-педагогічний супровід здобувачів з особливими освітніми потребами у закладах вищої освіти.
4. Застосування МКФ-ДП.
5. Масштабування класифікаторів для структур організму (МКФ-ДП).
6. Значення МКФ-ДП для укладання ІПР дитини з ООП.
7. Укладання висновку психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з ООП.
8. Індивідуальна програма розвитку дитини, її структура.
9. Моделювання діяльності учасників команди супроводу у створенні ІПР.
10. Адаптація освітніх програм та організація розвивального середовища.
11. Роль батьків у складанні та реалізації ІПР.
12. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини у ЗДО: склад, завдання.
13. Психолого-педагогічний супровід дітей гіперактивних дітей у закладах освіти.
14. Психолого-педагогічний супровід дітей з розладами аутистичного спектру.

Вимоги до написання рефератів:

Метою написання реферату служить більш глибоке розуміння теми. Крім того, коли ми працюємо над рефератом, у нас виробляються навички організованості та цілеспрямованості, що корисно не тільки в навчанні.

- Обрану тему можна перефразувати, звужити, розширити тощо.
- Окрім реферативного опису робота обов'язково(!!!) повинна містити виклад власних думок студента по обраній темі.
- Робота повинна мати логічну структуру (вступ, основну частину, висновки).
- При написанні основної частини, рекомендується відштовхуватися від визначень ключових понять теми. Наприклад, якщо вибрана тема «Виховання і самовиховання особистості», то ключовими тут будуть поняття «особистість», «виховання», «самовиховання».
- Використання не менше трьох літературних джерел серед яких повинні бути представлені не тільки підручники, але й наукові праці дослідницького характеру (статті, монографії);
- Обов'язкова наявність списку літератури;
- Обов'язкова наявність посилань (у квадратних дужках) на використані літературні джерела.
- У якості літературних джерел допускається використання статей або інших оригінальних наукових матеріалів, узятих з мережі Інтернет. Але не готові реферати, курсові, контрольні, тощо.
- Самостійність роботи – найголовніша обов'язкова вимога. Робота обов'язково проходить перевірку «на плагіат»; готові реферати, «викачані» з популярних студентських сайтів не приймаються.

Вимоги до оформлення письмової тематичної роботи:

- Мова – державна.
- Стиль – науковий.
- Послідовність – логічна.

- Формат сторінок – А4.
- Шрифт та розмір – Times New Roman, 14.
- Міжрядковий інтервал – полуторний.
- Обсяг реферату: 10-20 стор.
- Поля: ліве поле – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє і нижнє – 20 мм.
- Простий план – 3-4 розділи.
- Список джерел – 10-15 найменувань.
- Заголовки розділів пишуться – ВЕЛИКИМИ літерами.
- Заголовки підрозділів пишуться – Маленькими літерами (крім першої).

4.3.3. Неформальна освіта

Самостійне опрацювання курсів неформальної освіти – онлайн-курси (або окремі модулі курсів) на освітніх платформах **Prometeus, EdEra, Coursera**.

За результатами проходження програм неформальної освіти мають бути надані сертифікати, що засвідчують завершення курсу.

Зміст онлайн-курсу має відповідати змісту академічної дисципліни (або окремих тем).

Враховуватимуться ті онлайн-курси, які здобувач освіти пройшов під час навчання за відповідною освітньою програмою та які завершилися отриманням сертифікату (5 – 15 балів із урахуванням обсягу онлайн-курсу).

Рішення про зарахування кредитів і результатів навчання ухвалює кафедра

4.4. Забезпечення освітнього процесу

Ноутбук з підключенням до мережі Інтернет та проектор.

4.5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) інтерактивний метод, пояснювально-ілюстративний, метод наукового порівняння, метод проектів у формі індивідуальних/групових навчальних проектів, частково-пошуковий метод, дослідницький метод.
- 2) вирішення творчих практичних завдань.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- 1) доповіді;
- 2) дискусійне обговорення проблемних питань;
- 3) рішення практичних завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни може проводитися у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів на лекції щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі відкритих питань;
- 4) Індивідуальна робота передбачає виконання наукових робіт у вигляді рефератів
- 5) вирішення практичних завдань.

Структура екзаменаційного білету: три теоретичні питання.

Розділ 5. Підсумковий контроль

5.1. Питання для підготовки до іспиту

1. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в закладах загальної освіти.
2. Формування толерантного ставлення до дітей з особливими потребами в освітньому середовищі.
3. Психолого-педагогічний супровід здобувачів з особливими освітніми потребами у закладах вищої освіти.
4. Застосування МКФ-ДП.
5. Масштабування класифікаторів для структур організму (МКФ-ДП).
6. Значення МКФ-ДП для укладання ІПР дитини з ООП.
7. Укладання висновку психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з ООП.

8. Індивідуальна програма розвитку дитини, її структура.
9. Моделювання діяльності учасників команди супроводу у створенні ІПР.
10. Адаптація освітніх програм та організація розвитку середовища.
11. Роль батьків у складанні та реалізації ІПР.
12. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини у ЗДО: склад, завдання.
13. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями інтелектуального розвитку.
14. Психолого-педагогічний супровід дітей з розладами аутистичного спектру.

1.2. Зразок «нульового» варіанту іспитового/залікового білету

Чорноморський національний університет ім. Петра Могили Рівень вищої освіти – другий (магістерський) Навчальна дисципліна – Психолого-педагогічне консультування осіб із ООП та їх родин в умовах ІРЦ, ЗДО, ЗЗСО з інклюзивною формою навчання БІЛЕТ 1. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями інтелектуального розвитку (10 б.). 2. Індивідуальна програма розвитку дитини, її структура (10 б.). 3. Моделювання діяльності учасників команди супроводу у створенні ІПР (10 б.). 4. Психолого-педагогічний супровід дітей з розладами аутистичного спектру (10 б.). <i>Білет затверджено на засіданні кафедри Соціальної роботи, управління і педагогіки Протокол № ____ від ____ 2024 року</i> <table style="width: 100%; margin-top: 10px;"> <tr> <td style="width: 60%;">Завідувач кафедри</td> <td style="text-align: right;">Н.В. Савінова</td> </tr> <tr> <td>Екзаменатор</td> <td style="text-align: right;">М.І. Берегова</td> </tr> </table>		Завідувач кафедри	Н.В. Савінова	Екзаменатор	М.І. Берегова
Завідувач кафедри	Н.В. Савінова				
Екзаменатор	М.І. Берегова				

Розділ 6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

6.1. Система оцінювання роботи студентів

Контроль рівня засвоєння навчального матеріалу здійснюється шляхом перевірки знань студентів на іспиті згідно розкладу сесії.

У відповідності до положення про систему рейтингової оцінки знань студентів при вивченні дисципліни застосовується наступна система оцінювання роботи студентів.

6.1.1. Денна форма навчання

№	Вид контролю	Максимальна кількість балів	Термін виконання
1	Опитування та виступи на групових заняттях	17 x 3 = 51	Протягом семестру
2	Самостійна робота	9	Протягом семестру
3	Іспит	40	
	Всього	100	

6.1.2. Заочна форма навчання

№	Вид контролю	Максимальна кількість балів	Термін виконання
1	Опитування та виступи на групових заняттях	8 x 5 = 40	Протягом семестру
2	Самостійна робота	10	Останнє лекційне / семінарське заняття
3	Контрольна робота	10	
4	Іспит	40	Атестація
	Всього	100	

6.2. Критерії оцінювання

Оцінювання відповіді студента здійснюється за рівнем повноти, точності, аргументованості та логіки викладу (денна форма).

Кількість балів - «3» ставиться, якщо студент:

- точно та повністю відповідає на поставлене запитання;
- логічно структурує виклад матеріалу, наводить аргументи та приклади;
- демонструє глибоке розуміння матеріалу;
- правильно застосовує фахову термінологію;
- робить обґрунтовані висновки

Кількість балів «2» ставиться, якщо студент:

- розкриває основні положення, але відповідь є поверхневою;
- допускає незначні неточності у використанні термінології;
- аргументація обмежена або неповна;
- логіка викладу частково порушена;

Кількість балів «1» ставиться, якщо студент:

- не розкриває зміст питання;
- аргументація відсутня або некоректна;
- висновки не сформульовані;
- відсутнє розуміння матеріалу;

Оцінювання відповіді студента здійснюється за рівнем повноти, точності, аргументованості та логіки викладу (заочна форма).

Кількість балів - «6-8» ставиться, якщо студент:

- точно та повністю відповідає на поставлене запитання;
- логічно структурує виклад матеріалу, наводить аргументи та приклади;
- демонструє глибоке розуміння матеріалу;
- правильно застосовує фахову термінологію;
- робить обґрунтовані висновки

Кількість балів «3-5» ставиться, якщо студент:

- розкриває основні положення, але відповідь є поверхневою;
- допускає незначні неточності у використанні термінології;
- аргументація обмежена або неповна;
- логіка викладу частково порушена;

Кількість балів «1-2» ставиться, якщо студент:

- не розкриває зміст питання;
- аргументація відсутня або некоректна;
- висновки не сформульовані;
- відсутнє розуміння матеріалу;

Оцінювання самостійної роботи враховує її відповідність академічним стандартам, рівень самостійності та творчості, логічність викладу матеріалу (денна форма):

Кількість балів «9» ставиться, якщо робота студента:

- повністю відповідає завданню та академічним стандартам оформлення;

- матеріал логічно структурований, висновки обґрунтовані та підтверджені прикладами або джерелами;
- є самостійний та творчим проектом;

від 5 до 8 балів оцінюється робота, яка:

- розкриває зміст завдання, але містить незначні неточності;
- відповідає академічним стандартам з незначними недоліками;
- містить структурований виклад матеріалу із незначними помилками;

від 1 до 4 оцінюється робота, яка:

- містить формальне виконання завдання, не розкриває його зміст
- містить кілька грубих помилок у змісті матеріалу;
- не відповідає вимогам оформлення та академічним стандартам;
- характеризується мінімальним рівнем самостійності та творчості;

Оцінювання самостійної роботи враховує її відповідність академічним стандартам, рівень самостійності та творчості, логічність викладу матеріалу (заочна форма):

Кількість балів «10» ставиться, якщо робота студента:

- повністю відповідає завданню та академічним стандартам оформлення;
- матеріал логічно структурований, висновки обґрунтовані та підтверджені прикладами або джерелами;
- є самостійний та творчим проектом і заслуговує найбільшій кількості балів;

від 5 до 9 балів оцінюється робота, яка:

- розкриває зміст завдання, але містить незначні неточності;
- відповідає академічним стандартам з незначними недоліками;
- містить структурований виклад матеріалу із незначними помилками;

від 1 до 4 оцінюється робота, яка:

- містить виконання завдання не в повному обсязі
- містить декілька теоретичних помилок у змісті матеріалу;
- не відповідає вимогам оформлення та академічним стандартам;
- характеризується мінімальним рівнем самостійності та творчості;

Оцінювання контрольної роботи враховує точність визначення ключових понять та використання фахової термінології, повноту та аргументованість відповіді на запитання:

- оцінка «10» ставиться за умови, що усі завдання контрольної роботи виконано повністю; наведено точне визначення ключових понять; теоретичне питання розкрито повністю; висновки аргументовані.

- від «7» до «9» ставиться за роботу, у якій виконані усі завдання, при цьому спостерігаються незначні помилки; теоретичний аналіз і практичний кейс розкриті частково; деякі висновки не аргументовані; присутні дрібні неточності.

- від «4» до «6» балів оцінюється робота, в якій завдання виконано частково; визначення понять неточні; теоретична частина або кейс розкриті поверхнево; аргументація слабка; висновки фрагментарні;

- від «0» до «3» оцінюється контрольна, завдання якої виконано поверхнево; ключові поняття не визначено; аналіз теоретичної частини і кейсу відсутній або некоректний; висновки відсутні.

Оцінювання екзамену здійснюється за комплексом критеріїв, що відображають глибину засвоєння теоретичних знань, здатність до аналізу та застосування отриманих умінь у практичних ситуаціях, а також логіку й академічну обґрунтованість викладу.

40 балів ставиться, якщо відповідь здобувача:

- демонструє системне та глибоке розуміння нитеоретичних засад дисципліни;
- матеріал викладено логічно послідовно та аргументовано;

- присутні власні узагальнення, висновки та практичні приклади застосування знань;

20-39 балів ставиться, якщо відповідь:

- розкриває більшість питань повністю;
- матеріал систематизовано, але допускаються незначні неточності;
- аргументація здебільшого коректна, логіка викладу збережена;

10-19 балів ставиться, якщо відповідь:

- розкриває питання частково;
- виклад матеріалу фрагментарний, аналіз теоретичних та практичних аспектів обмежений;

- аргументація та логіка викладу слабкі;
- висновки неповні або частково не обґрунтовані.

1-9 балів ставиться, якщо відповідь:

- поверхнева та неповна;
- більшість матеріалу не розкрита;

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.2.2. Написання контрольної роботи (тестові завдання).

Критеріями оцінювання виступають: правильна відповідь на одне тестове питання 1 бал (1x30=30).

6.2.3. Підготовка доповіді

Перелік доповідей подано у пункті 4.3.2. Доповідь повинна бути завантажена у систему Moodle до її презентації. Критеріями оцінювання доповіді виступають:

усна презентація доповіді на семінарському занятті. Критерії аналогічні критеріям опитування на групових заняттях (50%);

повнота відповідей на питання поставленні після презентації доповіді (50% оцінки).

6.2.4. Підготовка есе.

Перелік тем есе подано у пункті 4.3.2. Есе необхідно завантажити у систему Moodle. Критеріями оцінювання виступають:

- 1) повнота розкриття теми роботи (50%, 5 балів);
- 2) опора на першоджерела відповідно до теми роботи (30%, 3 балів);
- 3) дотримання вимог до структури роботи та технічного оформлення (20%, 2 бали).

Розділ 7. Рекомендовані джерела інформації

1. Берегова М.І. (2025). Методика навчання студентів психолого-педагогічному супроводу дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії. *ScienceRise: Pedagogical Education*, (2 (63), 21–25. <https://doi.org/10.15587/2519-4984.2025.331580>
2. Данілавичюте Е.А., Нагорна О.В. Формування технологічної культури майбутніх фахівців інклюзивних навчальних закладів. Дніпро : Середняк Т. К., 2023. 224 с.
3. Данілавичюте, Е. А. Особливі мовленнєві потреби: стратегія організації гуманістичного освітнього середовища / Е.А. Данілавичюте // Гуманізація освітнього простору спеціальної та інклюзивної освіти: теорія і практика : колект. монографія / Е.А. Данілавичюте, С.П. Миронова, Н.Г. Пахомова, О.М. Таранченко [та ін.]; за наук. ред. А.А. Колупасової, І.М. Дичківської. – Рівне : Волинські обереги, 2020. – С. 84 – 94.
4. Засенко В., Прохоренко Л. До проблеми реформування галузі освіти дітей з особливими потребами. Освіта осіб з особливими потребами : шляхи розбудови : зб. наук. праць / за ред. В.В. Засенка. – К.: ТОВ «Наша друкарня», 2020. – Вип. 16. – С. 143-160.
5. Литовченко С. Перспективи розвитку спеціального закладу освіти (за матеріалами обговорення із педагогами). *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2020. Вип. 4. С. 136-143. <http://international-relations.knukim.edu.ua/index.php/2307-4906/article/view/224183>
<https://doi.org/10.31499/2307-4906.4.2020.224183>
6. Прохоренко Л.І., Бабяк О.О., Баташева Н.І. Психологічний супровід дітей з особливими освітніми потребами: стратегія реалізації. Вісник національної академії педагогічних наук України. том 2 № 1 (2020). режим доступу: <http://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/55>
7. Психологічний супровід родин, які виховують дітей з особливими потребами: контент-аналіз проблеми / колективна монографія «Концептуалізація системи сімейно-орієнтованого психолого-педагогічного супроводу родини, яка виховує дитину з особливими потребами». – Мелітополь: Люкс, 2019. – 419 с. (С. 10-23).
8. Психолого-педагогічний супровід навчання дітей з інтелектуальними порушеннями/навчально-методичний посібник / авт.: О. В. Чеботарьова, Г. О. Блеч, І. В. Гладченко, С. В. Трикоз, І.В. Сухіна, Н. А. Ярмола.: За наук. ред. О.В. Чеботарьової. – Харків,. Вид-во «Ранок», 2020. – 123 с.
9. Рібцун Ю. Психолого-педагогічна підтримка дітей із заїканням в умовах війни. К. : ФОП Цибульська В. О., 2023. 132 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/739023/>
10. Савінова Н., Берегова М. Методологія та теорія досліджень в галузі корекційної психопедагогіки у працях В.М. Синьова. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. – Випуск 48 : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2025. – с.215.
11. Савінова Н.В., Кузнецова О.А., Берегова М.І. Методичні рекомендації викладання курсу «Психолого-педагогічне консультування осіб із ООП та їх родин в умовах ІРЦ, ЗДО, ЗЗСО з інклюзивною формою навчання» студентам спеціальності А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями) спеціалізації А6.01 Логопедія (для змішаної та дистанційної форм навчання). Миколаїв. 60 с.
12. Lytovchenko, Snizhana Trykoz, Volodymyr Shevchenko, Oksana Kruhlyk. The innovative development of socialization of children with special education needs on the intellectual disability example. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 2021. 11/02-XXIV(VOL. 11, ISSUE 2, SPECIAL ISSUE XXIV). P.93-97

Допоміжна література

1. М.І. Берегова, Н.В. Савінова. Цифрофізація фахової підготовки майбутніх вчителів-логопедів. Становлення особистості дитини в умовах сучасного розвитку суспільства: соціально-педагогічний, психологічний, корекційний і медичний аспекти : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., м. Полтава, 12–13 трав. 2022 р. / за заг. ред. Н. Г. Пахомової, В. І. Березан. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 266 с. ISBN 978-966-2538-83-0
2. Н.В.Савінова, М.І. Берегова, І.В. Серeda, В.А. Кисличенко Компетентнісно зорієнтована професійна підготовка майбутніх фахівців спеціальної та інклюзивної освіти. Миколаїв: Видавець Румянцева Г.В., 2022. 240 с.
3. Савінова Н.В., Берегова М.І., Борулько Д.М. Стан готовності майбутніх вчителів-логопедів до роботи в розвивальному активно-ігровому середовищі. Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: видавничий дім «Гельветика», 2020. – Вип. 28. Том 3. – С. 247-255
4. Савінова Н.В., Берегова М.І., Дослідження ефективності підготовки майбутніх учителів-логопедів до роботи в умовах розвивального активно-ігрового середовища. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки : зб. наук. пр. – Вип.2. – Бердянськ : БДПУ, 2020. – С. 339-350.
5. Berehova M., Savinova N., Sereda I. Innovation and content characteristics of the training of future specialists of special education. European Humanities Studies: State and Society / EUROPEJSKIE STUDIA HUMANISTYCZNE: Panstwo i Spoleczenstwo. - Issue 4 (I), 2018. (Poland-Ukraine). - P. 54-67
6. Nataliia Savinova, Mariia Berehova, Olena Mamicheva, Liudmyla Potenko, Olena Pozdniakova Building Inclusive Competence Among Higher Education Teachers. Vol. 4 (2025): Health Leadership and Quality of Life <https://hl.ageditor.ar/index.php/hl/article/view/706> (Scopus)
7. Savinova, N., Berehova, M., Yanchytska, K., Stelmah, N., Biliuk, O. ICT Role during COVID-19 Pandemic in Lifelong Learning for Disabilities. International Journal of Health Sciences, 5(3), 594–604. <https://doi.org/10.53730/ijhs.v5n3.2572>

7.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Пошукова система Google Scholar <http://scholar.google.com/>
2. Пошукова система Base <https://www.base-search.net/>
3. Система пошуку наукової інформації у відкритих архівах України (SSM) <https://oai.org.ua/>
4. www.logoped.in.ua
5. <http://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/6711/>
6. <https://vseosvita.ua/course>